Контрольний перелік питань з внутрішнього контролю

Міністерство юстиції

Безкоштовна правнича допомога

Україна

2025

EU4PFM
Програма Європейського Союзу (ЄС) з підтримки управління державними фінансами в Україні
CPVA Central project management agency
ПРЯМУЄМО РАЗОМ
ПРОЕКТ ФІНАНСУЄТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Самооцінка: організаційний рівень – Правова база

Правові вимоги щодо внутрішнього фінансового контролю та управління повинні формувати нормативну базу, яка, з одного боку, забезпечує наявність контрольних механізмів для надання достатньої впевненості у належному управлінні публічними фінансами та активами. З іншого боку, правова база не повинна бути надмірно складною настільки, щоб ставати перешкодою для ефективності функціонування контрольного середовища та досягнення організаційних цілей.

Цей розділ опитувальника має на меті з'ясувати, які процеси регулюються актами первинного, вторинного чи третинного рівня. На основі цієї інвентаризації можна зробити висновки, чи є співвідношення між трьома категоріями сприятливим для ефективного функціонування системи внутрішнього контролю.

Збір доказів є **обов'язковим** для відповідей **«Так» або «Не застосовується»**, при цьому у графі «Примітки» необхідно вказати джерело або форму підтвердження.

Додано примітку [1]: Прошу звернути увагу на те, що відповіді так, мають містити в примітках підтвердження. Це застосовується до усіх розділів (В тому числі до розділу з ВА (ІА))

Цей розділ опитувальника заповнюється координатором з ВК робочою групою з питань ВК установ, що реалізовують програми. За потреби методологічну підтримку надаватиме ЦПГ Мінфіну та експертна команда Програми EU4PFM.

Правова база

Питання	Так	Ні	Н/З	Примітки
1. Чи має організація ефективну та дієву правову базу для регулювання середовища внутрішнього контролю?	Так	-	-	Профільний Закон України "Про безоплатну правничу допомогу". Підзаконні акти, зокрема: постанова КМУ від 06.06.2012 № 504 "Про утворення Координаційного центру з надання правничої допомоги та ліквідацію Центру правової реформи і законопроектних робіт при Міністерстві юстиції"; постанова КМУ від 20.06.2012 № 552 "Про умови оплати праці працівників

				Координаційного центру з надання правничої допомоги та його територіальних відділень”; постанова КМУ від 28.12.2011 № 1463 “Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою”; постанова КМУ від 11.01.2012 № 8 “Про затвердження Порядку і умов укладення договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу” та інші. Організаційно-розпорядчі документи Міністерства юстиції, зокрема: наказ МЮ від 16.10.2014 № 1702/5 “Про затвердження форми акта надання безоплатної вторинної правничої допомоги та додатків до нього”; наказ МЮ від 30.04.2015 № 633/5 “Про затвердження Порядку ведення Координаційним центром з надання правничої допомоги Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу” та інші. Організаційно-розпорядчі документи Координаційного центру з надання правничої допомоги, зокрема: наказ від 06.05.2025 № 22 “Про затвердження положень про структурні підрозділи Координаційного центру з надання правничої допомоги” та інші. *(Перелічені деякі документи для прикладу)*

2.	Чи є співвідношення між первинними, вторинними та третинними нормативно-правовими актами достатнім для забезпечення ефективного функціонування контрольних механізмів?	Так	-	-	Вважаємо, що в цілому усі завдання, функції, а також основні процеси, унормовані достатньо, це підтверджується тим, що працівники Координаційного центру та міжрегіональних центрів з надання БПД однаково розуміють і виконують покладені на них завдання; є звісно внутрішні процеси, які ще потребують вдосконалення й відповідного унормування.

Додано примітку [2]: Що означають "первинні, вторинні, третинні НПА"? і що означає "співвідношення між ними"?

Додано примітку [3]: В цьому контексті мова йде про Закони, документи уряду та внутрішні нормативні документи. Чи достатньо врегульовані та розкриті підзаконними актами норми законів. Чи існують прогалини у врегулюванні на будь яких рівнях.

Самооцінка: організаційний рівень – Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ)

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ)

Деякі процеси контролюються та регулюються за допомогою електронних застосунків інформаційних технологій. Такі застосунки можуть надати організації можливість упровадження оптимізованих та більш ефективних бізнес-процесів, але водночас вони можуть створювати виклики, що негативно впливають на ефективність діяльності організації.

Метою цього розділу опитувальника є формування реєстру всіх основних застосунків ІКТ та опис контрольних і безпекових механізмів, вбудованих у ці застосунки.

Збір доказів є **обов'язковим** для відповідей **«Так» або «Не застосовується»**, при цьому у графі «Примітки» необхідно вказати джерело або форму підтвердження.

Цей розділ опитувальника заповнюється координатором з ВК робочою групою з питань ВК установ, що реалізовують програми. За потреби методологічну підтримку надаватиме ЦПГ Мінфіну.

Питання	Так	Ні	Н/З	Примітки

1. Чи є ІКТ, які використовує ваша організація, достатніми для забезпечення інтегрованого обліку та звітності щодо всіх доходів і видатків?	-	Ні	-	Деякі процеси, наприклад управлінський фінансовий облік, облік запасів та основних засобів, що ведеться працівниками відділу підтримки й розвитку інфраструктури та забезпечення функціонування системи енергетичного менеджменту, не є автоматизованими й здійснюються в напів ручному форматі з допомогою ПЗ MicroSoft Office Excel.
2. Чи має організація повністю задокументовані регламенти, що гарантують безпеку та цілісність застосунків ІКТ?	-	Ні	-	Не всі процеси задокументовані у вигляді регламентів. Наказом Координаційного центру від 17.03.2025 № 10 затверджено Порядок використання програмних продуктів Координаційним центром з надання правничої допомоги та центрами з надання безоплатної правничої допомоги, а також План розроблення положень про програмні продукти, що використовуються Координаційним центром з надання правничої допомоги та центрами з надання безоплатної правничої допомоги. Наразі затверджене Положення про використання програмного продукту Google Maps.
3. Чи має організація плани щодо встановлення нових або оновлених застосунків ІКТ?	-	Ні	-	Чітко прописаного плану щодо встановлення нових або оновлення застосунків ІКТ немає. Є умовний “перелік потреб”, що вміщує ідеї щодо запровадження нових ІКТ та пропозиції щодо оновлення існуючих програмних продуктів, однак за відсутності фінансування такі заходи не плануються. Потреби відображаються під час надання бюджетних

				пропозицій, а також під час надання пропозицій міжнародним донорам.

Самооцінка: організаційний рівень – Контроль, інспектування та внутрішній аудит

Цей розділ має своєю основною метою з'ясувати, чи здійснюються в організації інші заходи фінансового контролю або фінансового інспектування, чи вони проводяться сторонніми органами, такими як Міністерство фінансів або Державна казначейська служба.

Додатковою метою є визначення, чи сприяють ці додаткові контрольні заходи підвищенню ефективності обробки фінансових операцій і фінансової звітності.

У багатьох країнах діяльність з фінансового контролю та інспектування оцінювалася як така, що негативно впливає на ефективність роботи організації через дублювання та надмірний контроль.

Збір доказів є **обов'язковим** для відповідей **«Так» або «Не застосовується»**, при цьому у графі «Примітки» необхідно вказати джерело або форму підтвердження.

Інші органи державного контролю або інспектування

Питання	Так	Ні	Н/З	Примітки
1. Чи існують інші контрольні або інспекційні заходи у державному секторі, які можуть впливати на процеси внутрішнього контролю (ФУК)?	Так	-	-	Рахункова палата від імені Верховної Ради України здійснює контроль за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням. Повноваження, покладені на Рахункову палату Конституцією України, здійснюються через провадження заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту).
2. Чи створені ці контрольні або інспекційні органи на централізованій чи децентралізованій основі?	Так	-	-	На централізованій основі.

змінює формат: Колір шрифту: Авто

3. Чи чітко визначено роль цих контрольних або інспекційних органів?	Так	-	-	Повноваження Рахункової палати визначені Законом України 02.07.2015 № 576-VIII “Про Рахункову палату” (посилання на нормативний документ: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text).
4. Чи створюють внутрішні та зовнішні фінансові й інспекційні заходи дублювання або паралельність у процедурах перевірки та затвердження?	-	Ні	-	Під час проведення внутрішніх аудитів аудиторська група отримує інформацію щодо проведених внутрішніх аудитів у попередніх періодах, зокрема, у частині висновків та наданих рекомендацій. Процедури перевірки інформації, методи та прийоми здійснення аудиторського дослідження визначені Стандартами внутрішнього аудиту, затвердженими наказом Міністерства фінансів України від 04.10.2011 № 1247 (посилання на документ: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1219-11#Text), а також закріплені Порядком здійснення діяльності з внутрішнього аудиту в системі Міністерства юстиції України, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 26.12.2024 № 3109/7 (посилання на документ: https://minjust.gov.ua/m/poryadok-zdiysnennya-diyalnosti-z-vnutrishnogo-auditu-v-sistemi-ministerstva-yustitsii-ukraini-12445).

Додано примітку [4]: Це з точки зору КЦ, можливо в МЮ чи Мінфіну буде інша точка зору

Внутрішній аудит

Внутрішній аудит відіграє ключову роль в оцінюванні належності системи внутрішнього контролю в організації. Питання цього розділу спрямовані на з’ясування того, чи має організація систему внутрішнього аудиту, яка є незалежною, ефективною та функціонує відповідно до стандартів внутрішнього аудиту і методичних рекомендацій, виданих Центральним підрозділом з гармонізації (ЦПГ).

Збір доказів є **обов'язковим** для відповідей **«Так» або «Не застосовується»**, при цьому у графі «Примітки» необхідно вказати джерело або форму підтвердження.

Питання	Так	Ні	Н/З	Примітки
1. Чи існує у вашій організації функція внутрішнього аудиту і якщо так — як вона організована: централізовано чи децентралізовано?	Так	-	-	Централізовано
2. Які види аудитів виконуються внутрішніми аудиторами — це класичні аудити відповідності та регуляторні аудити, системні аудити, аудити ефективності чи інші спеціалізовані аудити, наприклад, аудит інформаційних технологій?	-	-	-	Аудити ефективності, відповідності та фінансові. Це передбачено Стандартами внутрішнього аудиту, затвердженими наказом Міністерства фінансів України від 04.10.2011 № 1247 (посилання на документ: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1219-11#Text). Крім того, у своїй діяльності відділ внутрішнього аудиту Координаційного центру з надання правничої допомоги дотримується вимог Порядку здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 (посилання на документ: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1001-2011-%D0%BF#Text) та Порядку здійснення діяльності з внутрішнього аудиту в системі Міністерства юстиції України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 26.12.2024 № 3109/7 (посилання на документ: https://minjust.gov.ua/m/poryadok-zdiysnennya-diyalnosti-z-vnutrishnogo-auditu-v-sistemi-ministerstva-yustitsii-ukraini-12445). Також функціональні обов'язки у частині забезпечення проведення зазначених видів

Додано примітку [5]: Чимось це визначено і чи є підтвердження, що такі аудити реально проводяться?

				внутрішніх аудитів визначені у положенні про відділ внутрішнього аудиту Координаційного центру з надання правничої допомоги, затвердженому наказом Координаційного центру від 06.05.2025 № 22 (з наказом та додатками до нього можна ознайомитись на сторінці за посиланням: https://legalaid.gov.ua/publikatsiyi-ta-resursy/chynne-zakonodavstvo/organizatsijno-rozporyadchi-dokumenty/). Відповідно до вимог вищезазначених документів щорічно до 01 жовтня відділом внутрішнього аудиту за результатами ризик-орієнтованого планування розробляється та погоджується з керівником Координаційного центру з надання правничої допомоги План діяльності з внутрішнього аудиту на наступні 3 роки, який містить ключові показники результативності у частині проведення зазначених аудитів. План діяльності з внутрішнього аудиту у подальшому направляється до Управління внутрішнього аудиту Міністерства юстиції України для включення до Зведеного плану діяльності з внутрішнього аудиту Міністерства юстиції України (актуальний Зведений план діяльності з внутрішнього аудиту на 2025 - 2027 роки Міністерства юстиції України від 30.12.2024 розміщений за посиланням: https://minjust.gov.ua/files/general/2025/01/10/20250110115804-16.pdf). Стан виконання відділом внутрішнього аудиту Координаційного центру з надання правничої допомоги вищезазначеного плану контролюється

				Управлінням внутрішнього аудиту Міністерства юстиції України шляхом підготовки та направлення щоквартально форм звітності щодо результатів здійснених внутрішніх аудитів за відповідними показниками. Крім того, за підсумками року відділом внутрішнього аудиту готується та подається на розгляд керівнику Координаційного центру з надання правничої допомоги звіт про результати роботи відділу. Також відділ внутрішнього аудиту щорічно до 13 січня здійснює підготовку та подання до Управління внутрішнього аудиту Міністерства юстиції України вищезазначеного звіту (з відміткою про розгляд керівника) та звіту про результати діяльності підрозділу з внутрішнього аудиту (форма № 1-ДВА) разом з пояснювальною запискою до нього. Зазначений звіт містить інформацію, зокрема, щодо стану проведення внутрішніх аудитів та виконання підрозділом ключових показників Зведеного плану діяльності з внутрішнього аудиту Міністерства юстиції України. Також відповідальним структурним підрозділом Управління внутрішнього аудиту Міністерства юстиції України щорічно проводиться внутрішня оцінка якості внутрішнього аудиту, на яку подаються, зокрема, матеріали щодо проведених підрозділом планових та позапланових внутрішніх аудитів (алгоритм проведення внутрішньої оцінки якості внутрішнього аудиту передбачено Порядком здійснення внутрішньої оцінки якості

				внутрішнього аудиту в системі Міністерства юстиції України, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 31 грудня 2024 року № 3829/5 (посилання на документ: https://minjust.gov.ua/m/poryadok-zdiysnennya-vnutrishnoi-otsinki-yakosti-vnutrishnogo-auditu-v-sistemi-ministerstva-yustitsii-ukraini-12444)).
3. Які цілі діяльності внутрішнього аудиту?	-	-	-	Цілі діяльності внутрішнього аудиту полягають у забезпеченні керівництва Координаційного центру з надання правничої допомоги об'єктивними та незалежними висновками щодо: – ефективності функціонування системи внутрішнього контролю та управління ризиками; – удосконалення системи управління й запобігання неефективному, незаконному та нерезультативному використанню бюджетних коштів і активів; – підвищення результативності діяльності Координаційного центру та його територіальних відділень. Внутрішній аудит також спрямований на проведення оцінки ефективності, якості організації та реалізації Координаційним центром з надання правничої допомоги та його територіальними відділеннями своїх функцій, відповідності цих процесів вимогам законодавства та внутрішніх нормативних актів. У процесі аудиту визначаються ризики та фактори (порушення, проблеми, недоліки організаційного,

				процедурного, нормативно-правового чи методологічного характеру), що впливають на результативність виконання функцій установи, у якій проводиться внутрішній аудит. За результатами оцінки керівництву підконтрольного суб'єкта внутрішнього аудиту надаються об'єктивні та незалежні висновки і рекомендації щодо шляхів удосконалення діяльності. Зазначені цілі відображені у нормативних документах, що регламентують діяльність підрозділу внутрішнього аудиту Координаційного центру з надання правничої допомоги, відображених у пункті № 2 цього Опитувальника.
4. Чи є підрозділи внутрішнього аудиту функціонально незалежними відповідно до рекомендованих стандартів у цій сфері?	Так	-	-	Зазначена вимога відображена у декларації внутрішнього аудиту Координаційного центру з надання правничої допомоги, підписаній між начальником відділу внутрішнього аудиту та директором Координаційного центру з надання правничої допомоги.
5. Чи затверджено в організації Статут внутрішнього аудиту та спеціальний Кодекс етики внутрішнього аудиту, і чи відповідають вони міжнародним стандартам?	-	-	Н/З	Відповідно до Порядку здійснення діяльності з внутрішнього аудиту в системі Міністерства юстиції України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 26.12.2024 № 3109/7, який визначає єдині підходи до діяльності з внутрішнього аудиту в апараті Міністерства юстиції України, територіальних органах, установах, що належать до сфери його управління;

				декларація внутрішнього аудиту підписана між керівником відділу внутрішнього аудиту та керівником Координаційного центру; кодекс етики працівників підрозділів внутрішнього аудиту затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.09.2011 № 1217, з яким ознайомлені всі працівники відділу внутрішнього аудиту та неухильно дотримуються його (вимоги щодо затвердження на рівні установи не передбачено).
6. Чи має внутрішній аудит технічні інструменти для надання методичних рекомендацій щодо трьох складових аудиторського циклу — планування, виконання та звітування?	Так	-	-	В своїй діяльності відділ внутрішнього аудиту Координаційного центру з надання правничої допомоги використовує технічні інструменти надані Управлінням внутрішнього аудиту Міністерства юстиції України та визначені Порядком здійснення діяльності з внутрішнього аудиту в системі Міністерства юстиції України, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 26.12.2024 № 3109/7.
7. Чи проходять внутрішні аудитори у державному секторі підготовку, що веде до отримання професійної сертифікації, включаючи підписання Кодексу етики відповідно до вимог міжнародних стандартів?	Так	-	-	Щороку працівники відділу внутрішнього аудиту Координаційного центру з надання правничої допомоги проходять реєстрацію та беруть участь у навчальній програмі з національної сертифікації внутрішніх аудиторів. Крім того, ключовий показник щодо проходження національної сертифікації внутрішніх аудиторів працівниками відділу внутрішнього аудиту Координаційного центру з надання правничої допомоги включено до Зведеного плану діяльності з внутрішнього аудиту Міністерства юстиції України.

8. Чи проходять внутрішні аудитори оцінювання на відповідність стандартам якості аудиту?	Так	-	-	Щорічно Управлінням внутрішнього аудиту Міністерства юстиції України проводиться внутрішня оцінка якості внутрішнього аудиту відповідно до вимог Порядку здійснення внутрішньої оцінки якості внутрішнього аудиту в системі Міністерства юстиції України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 31 грудня 2024 року № 3829/5 (посилання на документ: https://minjust.gov.ua/m/poryadok-zdiysnennya-vnutrishnoi-otsinki-yakosti-vnutrishnogo-auditu-v-sistemi-ministerstva-yustitsii-ukraini-12444).
9. Чи наявні аудиторські посібники, чи використовуються вони та чи підлягають регулярному перегляду й оновленню?	Так	-	-	У своїй діяльності відділ внутрішнього аудиту Координаційного центру з надання правничої допомоги використовує методичні та інформаційні матеріали, підготовлені та надані Управлінням внутрішнього аудиту Міністерства юстиції України, а також навчальні посібники, що розробляються та публікуються відповідальними структурними підрозділами Міністерства фінансів України (методичні посібники розміщені за посиланням: https://mof.gov.ua/uk/rozvitok-derzhavnogo-vnutrishnogo-finansovogo-kontrolju).
10. Чи виконують внутрішні аудитори іншу роботу, окрім внутрішнього аудиту?	-	Ні	-	Тільки надання консультацій відповідно до вимог Порядку здійснення діяльності з внутрішнього аудиту в системі Міністерства юстиції України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 26.12.2024 № 3109/7 (посилання на документ: https://minjust.gov.ua/m/poryadok-zdiysnennya-diyalnosti-z-vnutrishnogo-auditu-v-sistemi-ministerstva-yustitsii-ukraini-12445). Консультаційна роль внутрішнього аудиту

				полягає у наданні порад щодо підвищення ефективності та результативності діючих процесів, допомоги під час розгляду нових правил та процедур, які впроваджуватимуться в установі, сприяння заходам з реагування на зовнішні виклики та загрози, ключовим заходам з управління ризиками тощо. Підрозділ внутрішнього аудиту може надавати консультаційну підтримку на етапі розробки проєктів нормативно-правових актів з питань, які стосуються системи управління, системи внутрішнього контролю та системи управління ризиками (без права голосу у частині прийняття управлінських рішень).